

Rapport visitatie

Recreatieprojecten Noorderpark/Ruigenhoek en De Strook

in beheer bij
Recreatie Midden Nederland b.v.

9 juli 2012

Stichting Groen & Handicap

C.J. van Helteren, secretaris
Reigershof 1 4921 VP Made
cjhelteren01@hetnet.nl

www.natuurzonderdrempels.nl

INHOUD:

1.0 Inleiding	3
1.1 Terminologie	3
1.2 Waarom dient men rekening te houden met bezoekers met een fysieke beperking?.....	3
1.3 Informatie	4
2.0 Projectbeschrijving visitatie Recreatieproject Noorderpark/Ruigenhoek en De Strook.....	4
2.1 Algemeen	4
2.2 Toetsingskader	4
2.3 Het project.....	5
2.4 Standaard toetsingscriteria	5
2.5 Toelichting ten aanzien van criteria en advies.....	6
2.6 Specifieke wensen vanuit Recreatieproject Noorderpark/Ruigenhoek en De Strook.....	6
2.7 Werkwijze visitatie 27-6-2012.....	7
2.8 Samenstelling van de visitatiegroep.....	7
3.0 Recreatiepark Recreatieproject Noorderpark/Ruigenhoek en De Strook....	8
3.1 Korte beschrijving	8
3.2 Bereikbaarheid van het gebied:	10
3.3. Wat komt een persoon met een lichamelijke beperking tegen bij de voorbereiding van een bezoek (BTB).....	10
4.0 Algemene Aanbevelingen	12
4.1. Paden.....	12
4.2 Voor blinden en slechtzienden.....	13
4.3 Rustpunten.....	13
4.4 In relatie met de horeca in en om het park	13
5.0 Recreatieproject Noorderpark/Ruigenhoek en De Strook nader beschouwd	14
5.1 Forellenvijver met paviljoen	14
5.10 Sanitair	19
5.11 Toegang zandstrand.....	20
5.12 Paviljoen De Strook.....	20
5.2 Fiets- en wandelpaden	15
5.3 Banken.....	17
5.3 Gebouw	15
5.4 Bruggen.....	17
5.5 Vissteiger	17
5.6 Gehandicapten parkeerplaatsen (Paviljoen De Strook)	18
5.7 Gehandicapten parkeerplaatsen (zandstrand).....	18
5.8 Recreatiezone langs de plas.....	19
5.9 Zandstrand	19
6.0 Colofon:.....	21
Totaal overzicht aanbevelingen.....	22

1.0 Inleiding

Om ons advies op te stellen hebben wij met ervaringsdeskundigen op het gebied van mobiliteit en met gezichtsbeperkingen over het terrein gewandeld en vooral gelet op (on-) mogelijkheden voor mensen met een lichamelijke beperking.

Relevante aspecten voor mensen met een verstandelijke beperking hebben we niet meegenomen. Dat neemt niet weg dat de reikwijdte van onze adviezen veel verder gaat dan de genoemde groepen mensen met een beperking. Want ook voor bezoekers met jonge kinderen, met kinderwagens, buggy's e.d. hebben zij betekenis.

De ervaringsdeskundigen hebben wij als vrijwilliger(s) en als persoon betrokken bij ons advieswerk. Zij fungeerden voor ons als klankbord en door hen gemaakte opmerkingen en suggesties die wij in het kader van dit advies bruikbaar vonden, hebben we meegenomen in ons advies. Zij zijn dus niet op enigerlei wijze gebonden aan ons advies.

1.1 Terminologie

Diverse termen voor mensen met een lichamelijke beperking worden in de praktijk door elkaar gebruikt. Ook in dit rapport spreken wij over "mensen met een lichamelijke of fysieke beperking". De termen "gehandicapten", "mindervalide" en "invalide" zijn termen die heel veel weerstand oproepen. De afspraak in Nederland is nu om zoveel mogelijk de term "mensen met beperkingen" of "**mensen met fysieke beperkingen**" te gebruiken. In Europese wetgeving wordt de term "gehandicapten" nog wel gebruikt, omdat veel mensen anders niet meer weten waar het over gaat.

1.2 Waarom dient men rekening te houden met bezoekers met een fysieke beperking?

Bezoekers met een fysieke beperking zijn niet anders dan mensen zonder zo'n beperking. Zij willen alle aspecten meebeleven welke een informatiecentrum, speel- en ligweiden, natuurpaden of recreatieplas bieden.

Dat wil niet zeggen dat alles volledig toegankelijk en bruikbaar moet zijn. Daar moet natuurlijk wel naar gestreefd worden, maar aan bezoekers met een fysieke beperking zou op bepaalde punten wel extra aandacht besteed kunnen worden, zodat zij het fijn vinden om uw locatie te bezoeken.

Denk bijvoorbeeld aan de expositie, de voorstelling, een lezing, het restaurant. Wij geven U in overweging dat u zich, als niet beperkte, verplaatst in één van de bezoekers met een fysieke beperking en dat U zich afvraagt of datgene wat geboden wordt voldoet aan uw eigen verwachting.

Volgens het Sociaal en Cultureel Planbureau zijn er in Nederland 500.000 zelfstandig wonenden met een ernstige fysieke beperking en 1 miljoen mensen met een matige beperking. Bij ouderen mag men verwachten dat fysieke beperkingen een grotere rol gaan spelen.

Zo ondervindt de groep van de 65+ tot en met 74-jarigen matige of ernstige beperkingen:

- 8% met zien
- 14% met horen
- 29% met zitten en staan
- 16% met arm of hand
- 23% met lopen

Als gevolg van de toenemende vergrijzing wordt verwacht dat het aantal mensen met een fysieke beperking in de nabije toekomst sterk zal toenemen.

Mensen met een fysieke beperking zijn meestal loyale bezoekers/klanten. Zij keren vaak naar een plek terug wanneer zij ervaren hebben dat die plek goed toegankelijk is. Daarbij zijn zij in beginsel even kapitaalkrchtig als de mensen zonder fysieke beperking(en). De beheerders van recreatiegebieden en de daarbij behorende informatiecentra maar ook de uitbaters van restaurants en andere exploitanten zullen streven naar maximale tevredenheid van alle bezoekers.

1.3 Informatie

Van veel voorzieningen worden er folders, brochures of programmaboekjes voor evenementen uitgegeven. De meeste recreatie- en natuurgebieden hebben een website waar informatie op vermeld wordt. Al deze informatie moet door zoveel mogelijk mensen gelezen of bekeken worden. Voor mensen met een fysieke beperking is het prettig wanneer zij van tevoren alle informatie over de voorziening of het evenement op kunnen zoeken zodat zij niet voor vervelende verrassingen komen te staan. Zij zijn gebaat bij goede en betrouwbare informatie over de bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid van het te bezoeken natuurgebied of gebouw.

2.0 Projectbeschrijving visitatie Recreatieproject Noorderpark/Ruigenhoek en De Strook

2.1 Algemeen

Het Kenniscentrum Groen & Handicap (G&H) biedt vanuit de specifieke deskundigheid op het terrein van BTB (**bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid** van voorzieningen) haar diensten aan ten behoeve van organisaties en instellingen die te maken hebben met voorzieningen die voor allen, dus ook voor mensen met een lichamelijke handicap toegankelijk dienen te zijn. Onder voorzieningen wordt verstaan: natuur- en recreatiegebieden met de daarin gelegen voor publiek toegankelijke faciliteiten. Daarbij adviseert het Kenniscentrum zonder winst oogmerk, op kostenneutrale basis.

2.2 Toetsingskader

De algemene uitgangspunten die het Kenniscentrum als toetsings- en beoordelingskader gebruikt, zijn vastgelegd in haar publicatie "**Samen op Pad**" (zelfstandig & drempelvrij genieten van de natuur)". Deze publicatie is gedigitaliseerd en te raadplegen via de website van Groen & Handicap (www.natuurzonderdrempels.nl) Bij de toetsing en beoordeling van de BTB maakt het Kenniscentrum standaard gebruik van de praktijkervaringen en adviezen van (een) ervaringsdeskundige(n) en haar eigen opgebouwde deskundigheid.

2.3 Het project

In het vervolg op de visitaties die Groen & Handicap in de afgelopen jaren heeft gehouden bij een 10-tal Nationale Parken wil het bestuur nu ook aan de slag met het visiteren van grote recreatiegebieden. Nadat Kenniscentrum Groen & Handicap bij het Overleg Samenwerkingsorganen Openluchtrecreatie (OSO) begin 2012 een voorstel indiende, is door het bestuur van het OSO besloten zes visitaties te willen bekostigen.

Het bestuur van het OSO is met ons van mening dat de BTB van groot maatschappelijk belang is en stimuleert daarom onze werkzaamheden.

2.4 Standaard toetsingscriteria

Daarbij zullen volgens afspraak de standaardcriteria voor beoordeling worden gehanteerd zoals die zijn geformuleerd in de uitgave "Samen op Pad"(minimumeisen):

Het betreft:

- Bereikbare gehandicaptenparkeerplaatsen voor particuliere auto's (zo dicht mogelijk bij in het recreatiegebied aanwezige horeca, of andere publieks-voorzieningen en toegang tot de wandelpaden). Met aandacht voor hoe de voorzieningen per openbaar vervoer bereikbaar zijn.

- Aantrekkelijke paden die geschikt zijn voor rolstoel of rollator e.d. met voorzieningen als bruikbare rustpunten/banken, picknicktafels e.d.
- Het is van belang dat elke horecagelegenheid of publieksvoorziening aan het begin, langs of aan het einde van een wandelroute over een toilet beschikt dat ook voor rolstoelgebruikers geschikt is. Omdat er vaak sprake is van zelfstandige horeca, zou minstens een **inspanningsverplichting** tot het inrichten van een voor rolstoelgebruikers geschikt toilet **in de vergunning** aan de exploitant moeten worden opgenomen.
- Mensen met een fysieke beperking dienen op de website van de terreinbeheerder en exploitanten gemakkelijk en snel de plaats te kunnen vinden waar de voor hen specifieke informatie duidelijk is aangegeven.
- Naast voor iedereen bruikbare voorzieningen is het wenselijk specifieke aanvullende voorzieningen te creëren of te verbeteren voor blinden, slechthorenden, doven en slechthorenden.
- Stel uzelf de vraag of het onderwerp BTB wel voldoende is uitgewerkt in het beheers- en inrichtingsplan van het recreatiegebied.

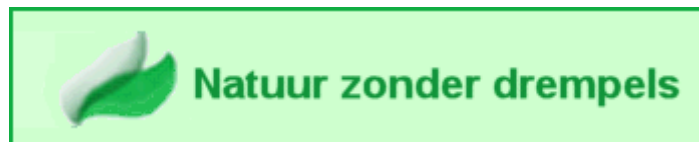
2.5 Toelichting ten aanzien van criteria en advies

Bij de toetsing en beoordeling van de BTB maakt het Kenniscentrum standaard steeds gebruik van de praktijkervaringen en adviezen van (een) ervaringsdeskundige(n). Voorts brengt het Kenniscentrum haar eigen deskundigheid in.

Niet alles kan beschreven en onmiddellijk verbeterd worden. Indien de parkbeheerder het natuurgebied en/of recreatieterrein met een ervaringsdeskundige betreedt krijgt hij/zij inzicht in de obstakels. Omdat er vele -gradaties van- beperkingen zijn en ook veel verschillende hulpmiddelen (van een rollator tot een scootmobiel) zullen sommige obstakels voor bepaalde mensen onneembaar zijn, maar door anderen worden gezien als "uitdaging". De persoon met een beperking (en de eventuele begeleider) wil en kan het best zelf inschatten wat mogelijk en niet mogelijk is. Men kan het nu eenmaal niet iedereen naar de zin maken. Informatie vooraf is daarom essentieel.

Bij verbeteringen geven wij als algemene uitgangspunten mee: maak het veilig en houd het simpel!

Ook bij deze visitatie is gebleken dat (nog) niet alles beschreven kan worden. Niet alleen zijn er vele -gradaties van- beperkingen; ook is iedere situatie verschillend.

2.6 Specifieke wensen vanuit Recreatie Midden Nederland b.v.

Op verzoek van het Recreatie Midden Nederland b.v. zal bij de visitatie aan de recreatieprojecten Noorderpark/Ruigenhoek en De Strook specifiek aandacht worden geschonken aan:

Ruigenhoek:

- de parkeerplaats
- de fiets- en wandelmogelijkheden met bruggen
- de forelvijver met paviljoen
- het toiletgebouw nabij het paviljoen
- de speel- en ligweiden met meubilair
- de vissteiger,

De Strook:

- de parkeerplaats
- de wandelroute naar strand/oever
- het horecapaviljoen met toilet en steiger
- drie toiletgebouwen
- het zwemwater
- de vissteiger en
- de groenstranden met meubilair.

2.7 Werkwijze visitatie 9-7-2012

Er werd gestart met een kennismakingsgesprek tussen de beleidsmedewerker van het recreatieschap Stichtse Groenlanden, de opzichter van recreatiegebied Noorderpark/Ruigenhoek, leden van de visitatiegroep en de aanwezige ervaringsdeskundigen uit de omgeving van het recreatiegebied. Hierbij werd van de zijde van het recreatiegebied Noorderpark/Ruigenhoek een korte inleiding over het gebied en zijn bezoekers gegeven.

Daarna volgde een bezoek aan het gebied en werden een aantal voorzieningen bekeken en getoetst op de bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid voor mensen met een lichamelijke beperking. Na de lunch verplaatste de groep zich naar De Strook waar de opzichter van dit gebied zich bij ons voegde. Aan het einde van de middag vond een evaluerend overleg plaats en zijn de afspraken gemaakt over het door Groen & Handicap aan te leveren visitatierapport.

2.8 Samenstelling van de visitatiegroep

Van de zijde van het Recreatieproject Noorderpark/Ruigenhoek en De Strook waren aanwezig:

- de heer Ruud Campman, adviseur Recreatie Midden Nederland
- de heer Theo van Schie, opzichter Recreatie Midden Nederland
- de heer Alex van der Heyden, opzichter Recreatie Midden Nederland

Als ervaringsdeskundigen waren aanwezig:

- mevrouw Irma van der Laan, rolstoelgebruiker
- de heer Peter Goovaard, NVBS-afdeling Utrecht en SOLGU, blind
-

De visitatiegroep van het Kenniscentrum Groen & Handicap bestond uit

- de heer Ton Kwakkel, bestuurslid en eerste rapporteur
- de heer Ing. Job Haug, bouwkundig adviseur en tweede rapporteur
- de heer Nico Bosma, bestuurslid en derde rapporteur

3.0 Recreatieproject Recreatieproject Noorderpark/Ruigenhoek en De Strook

3.1 Korte beschrijving

(informatie o.a. uit website Recreatieproject Noorderpark/Ruigenhoek en De Strook)

Deze recreatiegebieden maken deel uit van de recreatieve stadsrandzone aan de Noord-Oostzijde van Utrecht en Maarssen. De stadsrandzone bestaat naast de Ruigenhoekse polder uit het Gagelbos, de Maarsseveense plassen en loopt met wandel- en fietspaden door tot aan de Loosdrechtse plassen. Daar ligt het recreatiegebied De Strook met een horecavoorziening.

Recreatiegebied Ruigenhoek

Met de recente oplevering is een einde gekomen aan de herinrichting van polder Ruigenhoek tot het aantrekkelijk dagrecreatiegebied dat er nu ligt.

In het gebied zijn diverse voorzieningen aangelegd zoals fiets-, ruiter- en wandelpaden, bruggen en vlonders, picknickplaatsen, bankjes en een grote parkeerplaats.

Om bewoners nog meer te verleiden te recreëren in het groen van Ruigenhoek zijn aanvullend meer dan vier kilometer wandel- en struinpaden aangelegd. Ook zijn een bomenweide, dagcamping en een visvijver aangelegd waar in het bijbehorende gebouw

koffie en een broodje kan worden gekocht en waar een openbaar toilet is gevestigd. Voor de jongeren zijn een skatepark, voetbal- en basketveld en een groot klimtoestel voor kinderen aangelegd. Daarnaast ligt nu in het noordelijke deel, tegen fort Ruigenhoek aan, een fraai natuurlijk waterpark met speel-elementen.

Bereikbaarheid:

Het gebied ligt tegen de stadsrand van Utrecht Overvecht aan. Via de noordelijke randweg nabij fort Blauwkapel en de afslag naar Hilversum/Groenekan is het gebied te bereiken. De hoofdentree ligt naast het Tuincentrum Overvecht. Voor fietsers en wandelaars is het gebied vanuit Overvecht direct toegankelijk. Aan alle kanten van het gebied bevinden zich ingangen voor fietsers en wandelaars.

Recreatieterrein De Strook

De Strook is een verbrede schoorwal langs de zuidzijde van de Loosdrechtse Plassen. Het is open aan de plaskant en door middenbos besloten aan de landzijde.

Het terrein is vrij toegankelijk van zonsopgang tot zonsondergang. Honden moeten worden aangelijnd. Aanlegplaatsen, lig- en speelweide, speelvoorzieningen, strand en sanitair zijn aanwezig. In Paviljoen De Strook, met een heerlijk terras, is men van harte welkom voor een hapje en een drankje.

Bereikbaarheid: Nieuweweg 28, Tienhoven.

Gelegen nabij Tienhoven aan de zuidkant van de Loosdrechtse Plassen (5e plas)

3.2 Bereikbaarheid van het gebied

- met het openbaar vervoer:

Het recreatiegebied Ruigenhoek is alleen bereikbaar met buslijn 138 vanaf Utrecht CS, halte Groenekan. Bij de rotonde op de Koningin Wilhelminaweg Groenekan is een rolstoeltoegankelijke bushalte. Vanaf deze halte is de afstand tot de ingang van het gebied ongeveer 150 meter.

Aanbeveling:

Vermeld de mogelijkheid om van openbaar vervoer gebruik te maken op de website, en in de nieuwe brochure.

- per auto of rolstoelbus, parkeren:

plaats.

Met de auto kan men het beste naar de hoofdingang aan de Koningin Wilhelminaweg rijden. Hier is een zeer ruime geasfalteerde parkeerplaats aanwezig met 3 keer twee gehandicaptenparkeerplaatsen. Deze parkeerplaatsen voldoen geheel aan de eisen (voldoende breed, voorzien van verkeersbord E6 en voorzien van een goede wegmarkering). Daarnaast is er bij het paviljoen aan de forellenvijver ook een parkeergelegenheid, maar deze beschikt niet over een aparte gehandicaptenparkeer-

Aanbeveling:

Geef de aanwezigheid van deze parkeerplaatsen aan in folders en op plattegronden (bijvoorbeeld met een pictogram van verkeersbord E6). Realiseer ook bij de forellenvijver een gehandicaptenparkeerplaats.

3.3 Wat komt een persoon met een fysieke beperking tegen bij de voorbereiding van een bezoek (BTB)

- via internet:

Op de website <http://www.recreatiemiddennederland.nl/terreinen.html> vindt men informatie over de Dagrecreatiegebied Ruigenhoekse polder. Rechtsboven in de hoek van de pagina staat het rolstoel-pictogram en het is een link, maar als je er op klikt verschijnt een lege pagina. Bij het inrichten van de website heeft men zich wellicht voorgenomen hier specifieke informatie achter te plaatsen, maar heeft men dat kennelijk nog niet voor elkaar of is men het vergeten.

Aanbevelingen:

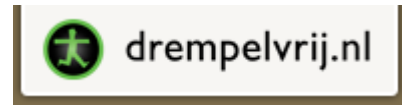
Algemeen

De bezoekers maken geen onderscheid en kennen het verschil niet tussen het Gagelbos en

de Ruigenhoekse polder. Voor hen is het één Noorderpark. Dit geldt ook voor de bezoekers van de website. Geef op één site alle informatie over het gehele gebied. Stel plattegronden van alle gebieden beschikbaar en geef daar met pictogrammen op aan welke voorzieningen er zijn voor mensen met een beperking.

Website bruikbaarheid/leesbaarheid

Laat de website toetsen op toegankelijkheid (bruikbaarheid) voor blinden en slechtzienden en pas de website zo nodig aan (zie www.accessibility.nl en www.drempelvrij.nl)

Website informatie

Op de homepage staat al de link, die naar een aparte pagina dient te leiden. Zorg er zo spoedig mogelijk voor dat deze pagina gevuld wordt met de informatie over alle mogelijkheden en voorzieningen die het gebied te bieden heeft voor mensen met een fysieke beperking of gebruikers van kindervagen, buggy's en dergelijke.

Het gaat dan om openbaar vervoer, (gehandicapten)parkeerplaatsen, bereikbaarheid van de paden, toegankelijkheid van gebouwen, aanwezigheid van een rolstoeltoegankelijk toilet, enz). Misschien is het mogelijk om belevenissen van bezoekers op de site te vermelden, dan past daar ook de belevenis van een rolstoelgebruiker en iemand met een visuele beperking bij.

- via informatiebronnen:

Er wordt gewerkt aan een nieuwe brochure voor het hele gebied (helaas zonder kaart). In het gebied hebben we meerdere informatieborden aangetroffen. Deze staan in het recreatiegebied Ruigenhoek bij de ingang naar het gebied op enige afstand van het verharde pad. Ze staan laag en op een schuin opgesteld paneel, waardoor ze voor iedereen goed waarneembaar zijn en zijn over het algemeen in goede staat. Bij De Strook staan langs het strand enkele informatieborden, recht en op 'poten'. Soms is de kleurstelling van de panelen dusdanig dat het contrast gering is tussen letters en achtergrond en is de letter erg klein. Beide kunnen een probleem opleveren voor mensen met een visuele beperking. Maar ook kinderen en mensen in een rolstoel hebben hier problemen mee.

Aanbevelingen:

Geef op alle plattegronden en kaarten aan:

- de gehandicaptenparkeerplaatsen
- de geschikte entrees
- welke paden geschikt zijn voor rolstoelen
- Vermeld waar rondjes met de rollator gelopen en met de rolstoel of met een scootmobiel gereden kunnen worden.

Neem bij schriftelijke informatie een apart stukje over voorzieningen voor mensen met een fysieke beperking op en geef die op alle kaarten met duidelijke pictogrammen aan.

Breng een informatiebord altijd direct langs het pad aan. Zorg dat het informatiebord niet te hoog hangt (bij Ruigenhoek is dit in orde) en de aanwezige informatie duidelijk leesbaar is voor mensen in een rolstoel of mensen met een visuele beperking.

Vraag keurmerk

Er zijn geen keurmerken waarmee de kwaliteit van het gebied kan worden aangegeven. Bij de Internationale Toegankelijkheids Symbool (ITS-) keuringen gaat het om afzonderlijke gebouwen, objecten, evenementen en openbaar vervoer.

Wanneer er beschreven en gemarkeerde rolstoeltoegankelijke wandelroutes zijn kunnen deze worden opgenomen op de website www.natuurzonderdrempels.nl.

Plattegrond voor blinden en slechtzienenden

G&H adviseert om een reliëf plattegrond (3 dimensionaal en dus voelbaar) te maken en deze beschikbaar te stellen (bij een horecagelegenheid).

Daarnaast zou een reliëf plattegrond langs het pad permanent kunnen worden opgesteld met 2 doelen. Ten eerste een plattegrond voor blinden om zich te oriënteren. En ten tweede een plattegrond om mensen zonder beperking te laten ervaren hoe blinden zich oriënteren. Er zou zelfs een spelelement met een opdracht van gemaakt kunnen worden.

4.0 Algemene Aanbevelingen

4.1. Paden

Breng bij iedere toegang tot het park een rolstoeltoegankelijke route aan, die aan de volgende eisen voldoet:

- tussen de 600 a 1500 m lang,
- goed berijdbaar (zonder kuilen en hobbels),
- voldoende breed, zodat iemand naast de rollatorgebruiker of de rolstoel kan lopen (minimaal 2 meter breed)
- bij voorkeur geen hellingen voor rolstoeler of mensen die slecht ter been zijn

Voorzie dit berijdbare pad van zitgelegenheden die direct aansluiten op de verharding, zodat een rollatorgebruiker niet over mul zand of gras hoeft te rijden en een rolstoelgebruiker naast de bank kan plaats nemen.

Bij paden, die geschikt zijn voor rollatorgebruik moet de afstand tussen de zitgelegenheden niet te groot zijn: we adviseren om de 200 meter.

Dus niet zo!

Neem dit pad (met informatie over de lengte) in alle informatie brochures op als een gewoon wandelpad dat ook geschikt is voor rolstoelen en kinderwagens. De term '**familiepad**' zou ook gebruikt kunnen worden, om stigmatisering te voorkomen, hoewel zo'n term de echte natuurliefhebbers misschien afschrikt. Voor de ontwerpcriteria verwijzen we naar het **SOP** ('Ontwerprichtlijnen van wandelroutes per doelgroep' www.natuurzonderdrempels.nl/nzd/)

Wanneer een route wordt aangeduid als 'rolstoeltoegankelijk' dan moet dit een vlakke route zijn zonder obstakels. Bij zo'n route mag het rolstoelsymbool gebruikt worden.

Een 'avontuurlijke rolstoelroute' zou op plattegronden als een gewone route aangegeven kunnen worden, waarbij in het colofon wordt aangegeven dat deze in beperkte mate geschikt is voor rolstoelgebruikers. Ontwerpcriteria voor een 'avontuurlijke rolstoelroute' zijn lastig te definiëren. De berijdbaarheid is afhankelijk van de obstakels, het materiaal van de paden, het jaargetijde, of er wel of niet gemaaid is enz. Het belangrijkste criterium is dat het wel op een redelijke manier mogelijk moet zijn. Dit kan men alleen proefondervindelijk vast stellen.

In dit verband kan gedacht worden aan het door de terreinbeheerder of vrijwilligers (gidsen) laten afleggen van de route in een handbewogen rolstoel, waarbij de rolstoel deels door iemand wordt voortgeduwd. Zowel de rolstoelgebruiker als de duwer moet dan beoordelen of deze route in alle redelijkheid veilig genoeg en berijdbaar is.

4.2 Voor blinden en slechtzienden

Op dit moment zijn er in Nederland naar schatting ongeveer 350.000 blinde en slechtziende mensen. Het gaat hierbij om 300.000 slechtzienden en 50.000 blinden. Mede door de vergrijzing, wordt in de komende jaren een stijging van 35 procent verwacht. Dit heeft tot gevolg dat er in 2020 440.000 blinde en slechtziende mensen in Nederland zullen zijn. Meer dan 85% van hen is 50 jaar of ouder.

Pas vooral paden toe die van zichzelf een natuurlijke gidslijn met de omgeving vormen. Een natuurlijke gidslijn is een lijn die wordt gevormd door de omgeving die een blinde met de voeten of de taststok kan volgen. Denk aan een verhard voetpad langs een gazon. Je voelt wanneer je van het pad loopt en wanneer een blinde met de taststok regelmatig tikt hoort hij duidelijk verschil. Afhankelijk van de omgeving kunnen half verharde paden ook natuurlijke gidslijnen vormen.

Geef duidelijk aan wanneer voetpaden gevaarlijke wegen kruisen. Voetpaden dienen bij kruising met rijbanen en fietspaden over de volle breedte voorzien te worden van een 0,6 meter brede waarschuwingsstrook van witte of gele noppen-tegels.

Geef IVN-gidsen een aanvullende opleiding voor begeleiding van blinden en slechtzienden.

4.3 Rustpunten

Zorg dat rustpunten een interessant uitzicht hebben en bereikbaar zijn voor rolstoelgebruikers en pas rolstoeltoegankelijke picknicktafels toe. Zie bijvoorbeeld:

<http://www.vondeltuinmeubelen.nl/picknicktafels.html>

<http://www.degroenetafel.nl>

4.4 In relatie met de horeca in en om het park

Geef in brochures en op plattegronden informatie over de toegankelijkheid van horecagelegenheden in de nabijheid van het park. Het is belangrijk om te weten of een rolstoel binnen kan komen en of er een rolstoeltoegankelijk toilet is.

5.0 Recreatieproject Noorderpark/Ruigenhoek en De Strook nader beschouwd

Noorderpark/Ruigenhoek:

Nieuwe ontwikkelingen

In de Noordoosthoek komt een nieuwe recreatieve voorziening (mogelijk een golfbaan). Dit advies van G&H is pragmatisch opgesteld. Wat niet zeggen dat onze wensen niet veel hoger liggen. Maar dat is voor een bestaande inrichting niet altijd realistisch.

Wanneer men een gebied opnieuw gaat inrichten raden wij u sterk aan om eerst de wensen van gebruikers met een handicap in beeld te brengen.

Het hele plan kan zo, waarschijnlijk zonder extra kosten, op een hoger toegankelijkheidsniveau worden gebracht, waarbij men op voorhand niemand buitensluit.

Wij willen ook extra aandacht vragen voor de entree functie van dit gebied voor bezoekers uit Utrecht, met name Overvecht. Juist nu de Noordelijke Ringweg Utrecht wordt opgewaarderd zijn er extra kansen voor een goede inrichting en afstemming. Vooral de verdiepte aanleg van de weg met gelijkvloerse passages verdient steun vanuit de beheerders van het Noorderpark.

Ideeën voor de inrichting

- Kuilen van gravende honden vormen een probleem en zijn gevaarlijk voor mensen die deze kuilen niet snel in de gaten hebben. Overleg met hondenbezitters kan mogelijk resulteren in meer aandacht en bewustwording van dit probleem.
- Breng een hondenspelletjesweide aan.
- Breng rond fort Ruigenhoek een hal verhard voetpad aan.
- Fort Ruigenhoek heeft een parkeerplaats en er zijn verschillende ruimten waar activiteiten plaats vinden. Dit Fort zou ook één van de entrees van het Noorderpark kunnen zijn.

5.1 Forellenvijver met paviljoen

Forellenvijver

De forellenvijver is niet bereikbaar voor een rolstoelgebruiker die ook wil vissen.

Aanbeveling

Bestraat het terras door tot de vijver (voorzie deze van een beschoeiing zodat het terras niet verzakt. En voorzie het terras bij de aansluiting op de vijver van een opstaande rand van ca. 10 cm hoogte (afrijbeveiliging).

Paviljoen

Er ontbreekt een gehandicaptenparkeerplaats. Het terras is goed bereikbaar en de tafels hebben een juiste hoogte en zijn onderrijdbaar met een rolstoel. De entree van het gebouw is voorzien van een houtenonderdorpel en de drempel is ca 10 cm hoog. Dit is vreemd, want volgens de wetgever (Bouwbesluit) mag de drempel bij de ingang niet hoger zijn dan 20 mm (aan dit gebouw had geen bouwvergunning mogen worden afgegeven).

Aanbeveling

Plaats bij de eerste parkeerplaats Verkeersbord E6. Doordat de parkeerplaats aansluit op de rijbaan zal er altijd voldoende ruimte zijn om een rolstoel naast de auto te plaatsen. Breng bij de entree naar het gebouw, zowel buiten als binnen een helling aan (hellingshoek maximaal 1 : 10 dat wil zeggen dat de helling buiten minimaal 1 m lang moet zijn!), zodat de huidige drempel geen hindernis meer vormt voor een zelfstandige rolstoelgebruiker.

Sanitair (binnen)

Jammer dat er geen integraal toegankelijk toilet is toegepast dat voor iedereen toegankelijk is. Nu zijn er twee toiletruimten met een voorportaal en een grote wasbak. De toiletten zijn onbruikbaar voor een rolstoelgebruiker.

Aanbeveling

Vervang in één toiletruimte de wasbak door een zeer smalle wasbak, zodat er een rolstoel langs kan. Verwijder in hetzelfde toilet het tussen-kozijn, zodat een rolstoel voor de closetpot kan staan. Het toilet is dan beperkt bruikbaar. Voor rolstoelgebruikers die nog kunnen staan is dit toilet geschikt. Voorzie de wanden naast de closetpot van beugels en plaats een beugel op

de binnenzijde van de deur, zodat de rolstoelgebruiker de deur zelf achter zich kan sluiten.

Sanitair (buiten)

Het sanitair buiten is onbruikbaar voor een rolstoelgebruiker. De buitendeur is voorzien van een hoge drempel (houten onderdorpel) en er is een tussendeur die het gebruik belemmert.

Aanbeveling

Verwijder de houten onderdorpel en zorg dat het maaiveld met een flauwe helling aansluit op de toiletvloer. Verwijder de tussendeur. Voorzie de wanden naast de closetpot van beugels.

5.2 Fiets- en wandelpaden

Fietspaden

De fietspaden zijn uitgevoerd in zwart asfalt en goed herkenbaar. De fietspaden zijn goed berijdbaar voor rollator-, rolstoel- en scootmobielgebruikers.

Nadeel voor deze groep bezoekers is dat de fietspaden ook door sportfietzers en skaters worden gebruikt die wandelaars onverwacht en met grote snelheid kunnen passeren.

De fietspaden zijn weliswaar goed berijdbaar maar toch minder geschikt voor wandelaars.

Fietspad (richting Groenekan)

Handbikes, scootmobielen en elektrische rolstoelen maken gebruik van voetpaden en fietspaden en zijn juridisch gezien zowel voetganger als fietser.

Het Noorderpark is voor fietsers en voor wandelaars die lange afstanden afleggen een schitterend gebied. Ook voor mensen die de gerestaureerde molen aan de Ruigenhoeksedijk willen bezoeken. Het hekwerk aan de Ruigenhoeksedijk is ongeschikt voor handbikes, scootmobielen en elektrische rolstoelen.

Aanbeveling

Maak een symbolische doorgang die wel geschikt is voor de bovenstaande groep gebruikers of plaats een toegankelijk hekwerk.

Wij adviseren om niet alleen het verkeersbord toe te passen dat aanduidt dat er sprake is van een fietspad. Omdat er nergens in gemeente handhaving op dit bord plaats vindt zullen bromfietzers dit bord niet begrijpen.

Voeg aan dit bord een opvallende tekst toe van 'Voor bromfietzers verboden'.

Wandelpaden

De wandelpaden zijn uitgevoerd in een halfverharding (gralux?) en goed herkenbaar. De wandelpaden zijn goed berijdbaar voor rollator-, rolstoel- en scootmobielgebruikers.

Er ontbreken een aantal tussenliggende wandelpaden waardoor men geen ommetje kan lopen, behalve wanneer de wandelaars zich ook op het fietspad begeven.

Doordat het Noorderpark 2 verschillende beheerders heeft is, ontbreekt een goede wandelstructuur en is het park letterlijk in stukken verdeeld. Het verdeelt de bezoekers en zij zullen door deze begrenzing geneigd zijn om het park slechts deels te bezoeken.

Aanbeveling

Zorg dat er minimaal één en bij voorkeur meerdere ommettes mogelijk zijn zonder dat men verplicht op het fietspad moet lopen.

- Geef deze ommettes met een markering aan.
- Geef deze ommettes op alle plattegronden aan.
- Geef aan welke ommettes geschikt zijn voor rolstoelgebruikers.

Verbindt de wandelpaden van de twee beheersgebieden en zorg dat men altijd ommettes kan lopen en niet verplicht is om 2 maal hetzelfde pad te lopen.

De half verharde paden moeten veel belopen worden om het onkruid te weren. Vlak voor de speelplek (afbeelding no.1) met de houten toestellen volgt het pad een onlogische route. Bezoekers maken olifantenpaadjes en het bestaande pad begint zichtbaar dicht te groeien.

Aanbeveling

Verplaats het pad zodat het in een logische route ligt.

Bij no. 2 ontbreekt 15 meter aansluiting vanaf het fietspad op het half verharde wandelpad

Breng het ontbrekende deel alsnog aan en zorg dat dit goed berijdbaar is voor rolstoelen. Voor no.3 zie 'vissteiger'.

5.3 Banken

Picknicktafels en banken

In het gebied zijn honden toegestaan wat ertoe leidt dat er rondom picknicktafels en banken vaak kuilen zijn. De picknicktafels en banken zijn willekeurig langs het pad geplaatst en er is helaas geen rekening gehouden met een goede bereikbaarheid voor rolstoelgebruikers.

Aanbeveling

Zorg dat er naast banken altijd ruimte is voor het opstellen van een rolstoel of scootmobiel. Daarvoor is het nodig dat er een verharding of halfverharding wordt aangebracht die bestand is tegen het graven van honden.

Zorg dat bij elke picknicktafel de kopse kant van de tafel bereikbaar is met rolstoel of scootmobiel. Aan de kopse kant van de tafel kunnen zij er nog enigszins met hun benen onder zitten, zodat de afstand van het tafelblad beperkt is. Breng ook weer een verharding of halfverharding aan die bestand is tegen het graven van honden.

Banken bij houten klim/speelobject

De banken sluiten direct aan op de valondergrond van losliggend zand.

Deze banken zijn niet bereikbaar voor mensen met een rolstoel of scootmobiel (denk ook aan oma's en opa's).

Aanbeveling

Verplaats de banken of plaats op enige afstand een extra bank.

5.4 Bruggen

Vrijwel alle bruggen zijn voorzien van een bruggenhoofd met een stelconplaat die mee kan zakken en abrupte hoogteverschillen opvangt.

Een ideale voorziening, waar wij graag een detailtekening van zouden ontvangen om als voorbeeld in het Handboek Samen Op Pad te plaatsen.

Toch zijn er bruggen waarbij deze voorziening ontbreekt of niet goed is aangebracht.

Irma van der Laan (frequent bezoeker in een rolstoel) liet weten dat zij op sommige plaatsen wordt belemmerd door abrupte hoogteverschillen en kuilvorming bij bruggen.

Aanbeveling

Breng bij deze bruggen dezelfde voorziening aan.

5.5 Vissteiger

Er zijn verschillende locaties (steigers) waar men kan vissen en recreëren. Bij veel steigers vertoont de aansluiting met het maaiveld grote kuilen die het gebruik voor rolstoelgebruikers belemmeren. De vissteiger, no. 3 op de afbeelding blz. 5, ligt het dichtst bij het pad en de ingang van het gebied.

Aanbeveling

Zorg dat minstens de eerste vissteiger zonder kuilen bereikbaar is (bijv door het toepassen van honingraatplaten of volgestorte grastegels)

De Strook:

5.6 Gehandicapten parkeerplaatsen (Paviljoen De Strook)

Er is een lange parkeerplaats naast Paviljoen De Strook en er zijn 2 gehandicaptenparkeerplaatsen aangebracht (no 1 op de foto). De ondergrond, bestaand uit een halfverharding, is deels begroeid met gras. Deze ondergrond is berijdbaar met een rolstoel. De breedte van de parkeerplaats is niet gemarkeerd. Hierdoor weten mensen niet waar zij moeten parkeren en kan het gebeuren dat de ruimte te smal wordt om een rolstoelgebruiker uit de auto over te laten glijden in de rolstoel.

Aanbeveling

Voorzie de gehandicaptenparkeerplaatsen van een markering die de breedte aangeeft. Mogelijk is een korte witte streep op het asfalt en witte stenen op de kop van de parkeerplaats voldoende.

5.7 Gehandicapten parkeerplaatsen (zandstrand)

Bij de ingang Van het zandstrand zijn 2 gehandicapten parkeerplaatsen aangebracht (no 3 op de foto). De ondergrond bestaat uit een halfverharding is deels begroeid met gras. De ondergrond is berijdbaar met een rolstoel. De parkeerplaatsen bevinden zich op een afstand van de ingang naar het zandstrand. Het is mogelijk om deze afstand in te korten.

De breedte van de parkeerplaats is niet gemarkeerd. Hierdoor weten mensen niet waar zij moeten parkeren en kan het voorkomen dat de ruimte te smal wordt om een rolstoelgebruiker uit de auto over te laten glijden in de rolstoel.

Aanbeveling

Verplaats de 2 parkeerplaatsen meer naar de entree van het zandstrand. Voorzie de gehandicaptenparkeerplaatsen van een markering die de breedte aangeeft. Mogelijk is een korte witte streep op het asfalt en witte stenen op de kop van de parkeerplaats voldoende.

5.8 Recreatiezone langs de plas

De recreatiezone bestaat uit een lange grasstrook langs de waterkant. Het gras is redelijk berijdbaar mits het regelmatig gemaaid wordt.

Wij verwachten dat hier wel scootmobiel-, rolstoel- en rollatorgebruikers zullen komen maar dat zij plaats zullen nemen op het eerste deel van de grasstrook omdat het rijden over het gras wel moeizaam gaat.

Het toegangspad vanaf de gehandicaptenparkeerplaats is ter plaatse van het toegangshek smal en niet vlak.

Het hoogteverschil tussen de kant en het water is ca 55 cm. Dat is voor mensen met beperkte arm- en beenkracht teveel.

Hier en daar staan banken en picknicktafels. Enkele rechthoekige picknicktafels zijn onderrijdbaar en enigszins bruikbaar voor rolstoelgebruikers.

Aanbevelingen

Breng rond het hek vanaf de parkeerplaats een vlak half verhard pad aan tot ca. 2 m voorbij het hekwerk.

Breng op deze locatie een luie trap met stevige leuningen aan.

Zorg dat er in de buurt van de entree meerdere rechthoekige picknicktafels staan.

5.9 Zandstrand

Er is een smal zandstrand dat via het gras redelijk bereikbaar is voor rolstoelgebruikers. We denken hierbij aan familieleden met kinderen, waarvan één van de toekomstige ouders of één van de kinderen een handicap heeft. Dichtbij kunnen komen om te genieten van het spel en kleine afstanden om niet te veel te tillen is hierbij van belang.

Het strand voldoet geheel aan deze wensen.

Het smalle strand zou voor een aantal gehandicapten ook een mooie gelegenheid zijn om het water te bereiken en de hoge kant te omzeilen. Helaas is het water hier slechts 70 cm diep en minder geschikt om te zwemmen.

Voor mensen met beperkte arm en beenkracht is een luie trap het diepere water in wenselijk.

Deze trap kan direct aansluitend op het zandstrand worden aangebracht.

Aanbeveling

Breng aansluitend op het zandstrand een luie trap aan.

5.10 Sanitair

Er is een sanitaire voorziening met een rolstoeltoegankelijk toilet dat aan alle maten voldoet en goed bruikbaar is. De verharding rond het gebouw is verzakt waardoor er bij de entree een (te) hoge drempel is.

Een rolstoeltoegankelijk toilet is vandaalgevoelig. Belangrijk is dat het toilet bruikbaar is en altijd beschikbaar is. Bruikbaar heeft niet allen met de inrichting maar ook met toiletpapier, stromend water en een schone omgeving te maken.

Aanbeveling

Vernieuw de bestrating en zorg dat er geen drempel is, zowel bij het rolstoeltoegankelijk toilet als bij alle andere toiletten.

Zorg dat het toilet altijd beschikbaar en bruikbaar is. Dit zou via een sleutelregeling kunnen, mits dit zowel op de locatie als in informatie via folders en website bekend wordt gemaakt.

5.11 Toegang zandstrand

Vanaf de gehandicaptenparkeerplaats moeten bezoekers een hekwerk passeren dat nauwelijks ruimte biedt voor rolstoelgebruikers. Aan de linkerkant is een fietsenstalling. In drukke periodes kunnen de gestalde fietsen de route blokkeren. Aan de rechterzijde is midden in het toegangspad een bord aangebracht.

Aanbeveling

Zorg dat het rechter toegangspad vlak en vrij van obstakels is.

5.12 Paviljoen De Strook

Tijdens het bezoek was het paviljoen gesloten. We hebben gezien dat het terras goed bereikbaar en toegankelijk is voor rolstoelgebruikers. De entree van het paviljoen heeft een houten onderdorpel (dus een drempel van ca 12 cm hoogte).

Horecavoorzieningen behoren goed toegankelijk te zijn (vanaf 1993 mag de drempel van nieuwe gebouwen niet hoger zijn dan 20 mm). Ook al is het paviljoen ouder, het wordt zo intensief door veel verschillende mensen gebruikt dat het vanzelfsprekend zou zijn dat de entree minstens aan de huidige regels van het Bouwbesluit voldoet. Breng bij de entree zowel buiten als binnen een helling aan (hellingshoek max 1 : 10 dat wil zeggen dat de helling buiten minimaal 1 m lang moet zijn!

Het is niet duidelijk of er een rolstoeltoegankelijk toilet is. Bij deze locatie is een rolstoeltoegankelijk toilet zeer wenselijk.

Aanbeveling

Wanneer er een rolstoeltoegankelijk toilet aanwezig is zouden wij graag de maten van de ruimte, een plattegrond met de exacte indeling, draai van de deur en een aantal foto's willen ontvangen om het toilet te beoordelen.

6.0 Colofon

Het rapport **visitatie Recreatieprojecten Noorderpark/Ruigenhoek en De Strook**, waarbij het project op bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid van voorzieningen en informatie ten behoeve van mensen met een lichamelijke beperking is onderzocht is een uitgave van **het Kenniscentrum Groen en Handicap** en is samengesteld door:

Ton Kwakkel, rapporteur van Kenniscentrum Groen & Handicap

met bijdragen van:

Job Haug en Nico Bosma van Kenniscentrum Groen en Handicap.

Dit verslag is met de grootst mogelijke zorg samengesteld.

Het Kenniscentrum Groen & Handicap aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade die door de uitvoering van de in het rapport vermelde aanbevelingen voortvloeit.

Copyright:

Kenniscentrum Groen & Handicap wordt financieel gesteund door

Totaal overzicht aanbevelingen

Bereikbaarheid van het gebied

- met het openbaar vervoer:

Vermeld de mogelijkheid om van openbaar vervoer gebruik te maken op de website, en in de nieuwe brochure.

- per auto of rolstoelbus, parkeren:

Geef de aanwezigheid van deze parkeerplaatsen aan in folders en op plattegronden (bijvoorbeeld met een pictogram van verkeersbord E6. Realiseer ook bij de forellenvijver een gehandicaptenparkeer-plaats.

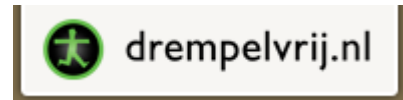
Wat komt een persoon met een fysieke beperking tegen bij de voorbereiding van een bezoek (BTB)

- via internet:

De bezoekers maken geen onderscheid en kennen het verschil niet tussen het Gagelbos en de Ruigenhoekse polder. Voor hen is het één Noorderpark. Dit geldt ook voor de bezoekers van de website. Geef op één site alle informatie over het gehele gebied. Stel plattegronden van alle gebieden beschikbaar en geef daar met pictogrammen op aan welke voorzieningen er zijn voor mensen met een beperking.

Website bruikbaarheid/leesbaarheid:

Laat de website toetsen op toegankelijkheid (bruikbaarheid) voor blinden en slechtzienden en pas de website zo nodig aan (zie www.accessibility.nl en www.drempelvrij.nl)

Website informatie:

Op de homepage staat al de link, die naar een aparte pagina dient te leiden. Zorg er zo spoedig mogelijk voor dat deze pagina gevuld wordt met de informatie over alle mogelijkheden en voorzieningen die het gebied te bieden heeft voor mensen met een fysieke beperking of gebruikers van kinderwagen, buggy's en dergelijke.

Het gaat dan om openbaar vervoer, (gehandicapten)parkeerplaatsen, berijdbaarheid van de paden, toegankelijkheid van gebouwen, aanwezigheid van een rolstoeltoegankelijk toilet, enz). Misschien is het mogelijk om belevenissen van bezoekers op de site te vermelden, dan past daar ook de belevenis van een rolstoelgebruiker en iemand met een visuele beperking bij.

- via informatiebronnen:

Geef op alle plattegronden en kaarten aan:

- de gehandicaptenparkeerplaatsen
- de geschikte entrees
- welke paden geschikt zijn voor rolstoelen
- Vermeld waar rondjes met de rollator gelopen en met de rolstoel of met een scootmobiel gereden kunnen worden.

Neem bij schriftelijke informatie een apart stukje over voorzieningen voor mensen met een fysieke beperking op en geef die op alle kaarten met duidelijke pictogrammen aan.

Breng een informatiebord altijd direct langs het pad aan. Zorg dat het informatiebord niet te hoog hangt (bij Ruigenhoek is dit in orde) en de aanwezige informatie duidelijk leesbaar is voor mensen in een rolstoel of mensen met een visuele beperking.

Vraag keurmerk:

Er zijn geen keurmerken waarmee de kwaliteit van het gebied kan worden aangegeven. Bij de Internationale Toegankelijkheids Symbool (ITS-) keuringen gaat het om afzonderlijke gebouwen, objecten, evenementen en openbaar vervoer.

Wanneer er beschreven en gemarkeerde rolstoeltoegankelijke wandelroutes zijn kunnen deze worden opgenomen op de website www.natuurzonderdrempels.nl.

Plattegrond voor blinden en slechtzienden:

G&H adviseert om een reliëf plattegrond (3 dimensionaal en dus voelbaar) te maken en deze beschikbaar te stellen (bij een horecagelegenheid). Daarnaast zou een reliëf plattegrond langs het pad permanent kunnen worden opgesteld met 2 doelen. Ten eerste een plattegrond voor blinden om zich te oriënteren. En ten tweede een plattegrond om mensen zonder beperking te laten ervaren hoe blinden zich oriënteren. Er zou zelfs een spelelement met een opdracht van gemaakt kunnen worden.

Forellenvijver:

Bestraat het terras door tot de vijver (voorzie deze van een beschoeiing zodat het terras niet verzakt. En voorzie het terras bij de aansluiting op de vijver van een opstaande rand van ca. 10 cm hoogte (afrijbeveiliging).

Paviljoen:

Plaats bij de eerste parkeerplaats Verkeersbord E6. Doordat de parkeerplaats aansluit op de rijbaan zal er altijd voldoende ruimte zijn om een rolstoel naast de auto te plaatsen.

Breng bij de entree naar het gebouw, zowel buiten als binnen een helling aan (hellingshoek maximaal 1 : 10 dat wil zeggen dat de helling buiten minimaal 1 m lang moet zijn!), zodat de huidige drempel geen hindernis meer vormt voor een zelfstandige rolstoelgebruiker.

Sanitair (binnen)

Vervang in één toiletruimte de wasbak door een zeer smalle wasbak, zodat er een rolstoel langs kan. Verwijder in hetzelfde toilet het tussen-kozijn, zodat een rolstoel voor de closetpot kan staan. Het toilet is dan beperkt bruikbaar. Voor rolstoelgebruikers die nog kunnen staan is dit toilet geschikt. Voorzie de wanden naast de closetpot van beugels en plaats een beugel op de binnenzijde van de deur, zodat de rolstoelgebruiker de deur zelf achter zich kan sluiten.

Sanitair (buiten)

Verwijder de houten onderdorpel en zorg dat het maaiveld met een flauwe helling aansluit op de toiletvloer. Verwijder de tussendeur. Voorzie de wanden naast de closetpot van beugels.

Fietspad (richting Groenekan):

Maak een symbolische doorgang die wel geschikt is voor de bovenstaande groep gebruikers of plaats een toegankelijk hekwerk. Wij adviseren om niet alleen het verkeersbord toe te passen dat aanduidt dat er sprake is van een fietspad. Omdat er nergens in gemeente handhaving op dit bord plaats vindt zullen bromfietzers dit bord niet begrijpen. Voeg aan dit bord een opvallende tekst toe van 'Voor bromfietzers verboden'.

Wandelpaden:

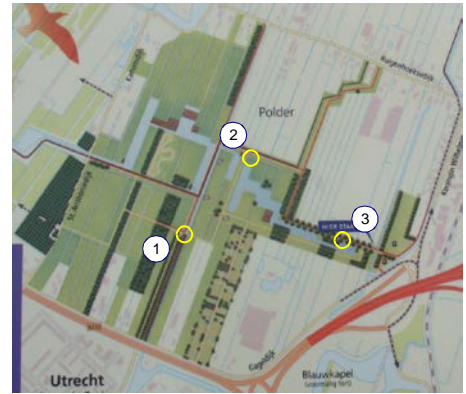
Zorg dat er minimaal één en bij voorkeur meerdere ommetjes mogelijk zijn zonder dat men verplicht op het fietspad moet lopen.

- Geef deze ommetjes met een markering aan.
- Geef deze ommetjes op alle plattegronden aan.
- Geef aan welke ommetjes geschikt zijn voor rolstoelgebruikers.

Verbindt de wandelpaden van de twee beheersgebieden en zorg dat men altijd ommetjes kan lopen en niet verplicht is om 2 maal hetzelfde pad te lopen.

De half verharde paden moeten veel belopen worden om het onkruid te weren.

Vlak voor de speelplek (afbeelding no.1) met de houten toestellen volgt het pad een onlogische route. Bezoekers maken olifantenpaadjes en het bestaande pad begint zichtbaar dicht te groeien. Verplaats het pad zodat het in een logische route ligt. Bij no. 2 ontbreekt 15 meter aansluiting vanaf het fietspad op het half verharde wandelpad. Breng het ontbrekende deel alsnog aan en zorg dat dit goed bereikbaar is voor rolstoelen. Voor no.3 zie 'vissteiger'.

Picknicktafels en banken:

Zorg dat er naast banken altijd ruimte is voor het opstellen van een rolstoel of scootmobiel. Daarvoor is het nodig dat er een verharding of halfverharding wordt aangebracht die bestand is tegen het graven van honden. Zorg dat bij elke picknicktafel de kopse kant van de tafel bereikbaar is met rolstoel of scootmobiel. Aan de kopse kant van de tafel kunnen zij er nog enigszins met hun benen onder zitten, zodat de afstand van het tafelblad beperkt is. Breng ook weer een verharding of halfverharding aan die bestand is tegen het graven van honden.

Banken bij houten klim/speelobject:

Verplaats de banken of plaats op enige afstand een extra bank.

Bruggen:

Breng bij de bruggen die dat nog niet hebben ook een bruggenhoofd met stelconplaat aan.

Vissteiger:

Zorg dat minstens de eerste vissteiger zonder kuilen bereikbaar is (bijv door het toepassen van honingraatplaten of volgestorte grastegels)

Gehandicapten parkeerplaatsen (Paviljoen De Strook):

Voorzie de gehandicaptenparkeerplaatsen van een markering die de breedte aangeeft. Mogelijk is een korte witte streep op het asfalt en witte stenen op de kop van de parkeerplaats voldoende.

Gehandicapten parkeerplaatsen (zandstrand):

Verplaats de 2 parkeerplaatsen meer naar de entree van het zandstrand. Voorzie de gehandicaptenparkeerplaatsen van een markering die de breedte aangeeft. Mogelijk is een korte witte streep op het asfalt en witte stenen op de kop van de parkeerplaats voldoende

Recreatiezone langs de plas:

Breng rond het hek vanaf de parkeerplaats een vlak half verhard pad aan tot ca. 2 m voorbij het hekwerk. Breng op deze locatie een luie trap met stevige leuning aan. Zorg dat er in de buurt van de entree meerdere rechthoekige picknicktafels staan. Breng aansluitend op het zandstrand een luie trap aan.

Sanitair:

Vernieuw de bestrating en zorg dat er geen drempel is, zowel bij het rolstoeltoegankelijk toilet als bij alle andere toiletten. Zorg dat het toilet altijd beschikbaar en bruikbaar is. Dit zou via een sleutelregeling kunnen, mits dit zowel op de locatie als in informatie via folders en website bekend wordt gemaakt.

Toegang zandstrand: Zorg dat het rechter toegangspad vlak en vrij van obstakels is.

Paviljoen De Strook: Wanneer er een rolstoeltoegankelijk toilet aanwezig is zouden wij graag de maten van de ruimte, een plattegrond met de exacte indeling, draai van de deur en een aantal foto's willen ontvangen om het toilet te beoordelen.